

ENERGIEREKENING STIJGT IETS MAAR BELASTINGDEEL HOOG

In januari dit jaar betaalde een gemiddeld Nederlands huishouden 1,5 procent meer voor zijn gas en elektriciteit dan een maand eerder in 2007. Desondanks is de energierekening 1,8 procent lager dan in januari 2007. Dat komt door de forse prijsdaling van energie in juli vorig jaar. Ruim een derde van de energierekening bestaat uit belasting en BTW.

DOOR CEES VAN DER VLIS EN HENK VERDUIN

In juli 2007 viel de energierekening 4 procent lager uit (zie 1). Een dergelijke forse daling was sinds april 2001 niet meer voorgekomen. De prijsstijging in januari 2008 was beperkt, waardoor per saldo de energierekening nu goedkoper uitvalt dan een jaar eerder.

Opvallend is dat over een langere periode de prijzen voor energie veel sterker zijn gestegen dan die van andere goederen en diensten. De consumentenprijsindex (CPI), waarmee de inflatie wordt berekend, nam tussen 2000 en januari 2008 toe met 17 procent. De energieprijzen stegen in die periode van acht jaar met maar liefst 75 procent.

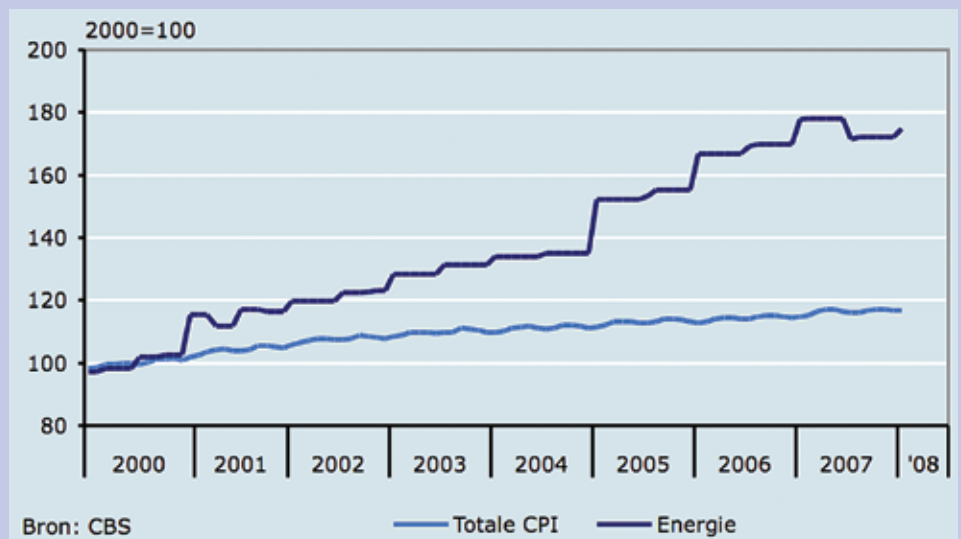
Duur gas, goedkopere stroom

Op basis van de tarieven in januari 2008 geeft een huishouden met een gemiddeld energieverbruik 1.758,- euro per jaar uit aan energie. Dat is ruim 26 euro meer dan in december 2007. De stijging is toe te schrijven aan hogere gasprijzen en aan een verhoging van de energiebelasting. De gedaalde elektriciteitsprijzen compenseerden deze stijgingen voor een deel. Voor een gemiddeld huishoudelijk verbruik betaalt een huishouden voor elektriciteit 17,7 eurocent/kWh en voor aardgas 71 eurocent/m³.

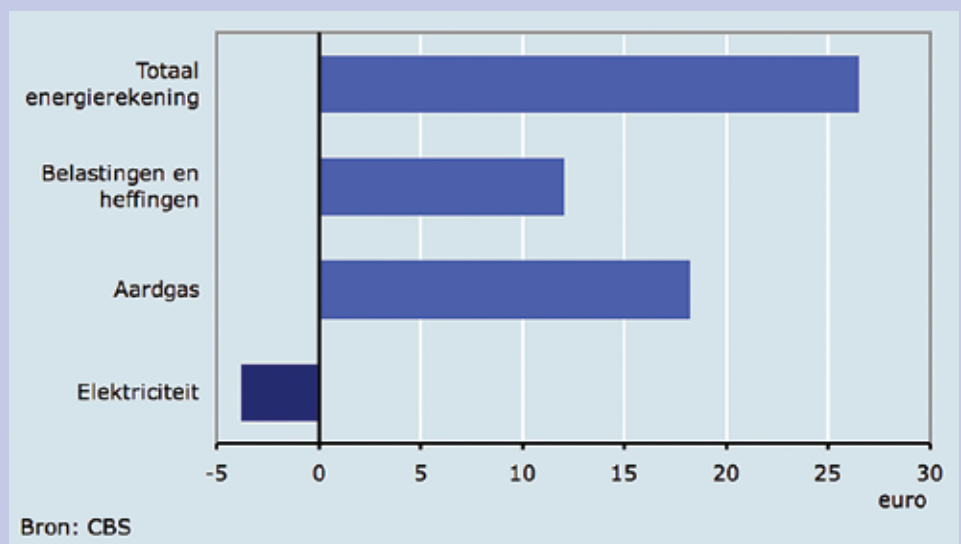
Een derde belasting

Ruim een derde van de energierekening bestaat uit belasting en BTW. De leveringskosten voor aardgas en elektriciteit maken bijna de helft uit van de rekening. Sinds de liberalisering van de energiemarkt zijn de energiebedrijven vrij om de leveringstarieven te bepalen en heeft de consument de mogelijkheid van leverancier te switchen. De prijzen van grondstoffen komen in de leveringskosten tot uiting.

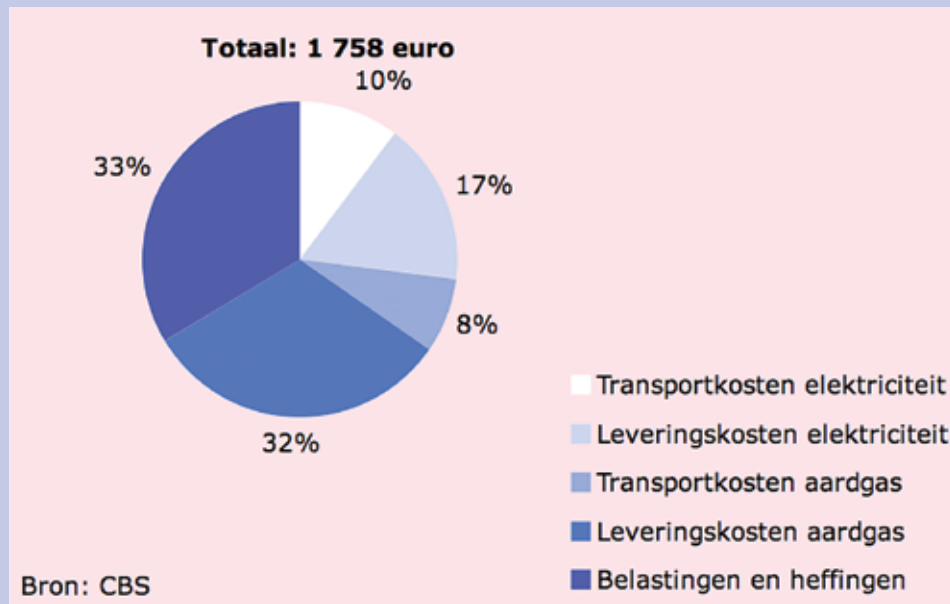
Prijzontwikkeling energie

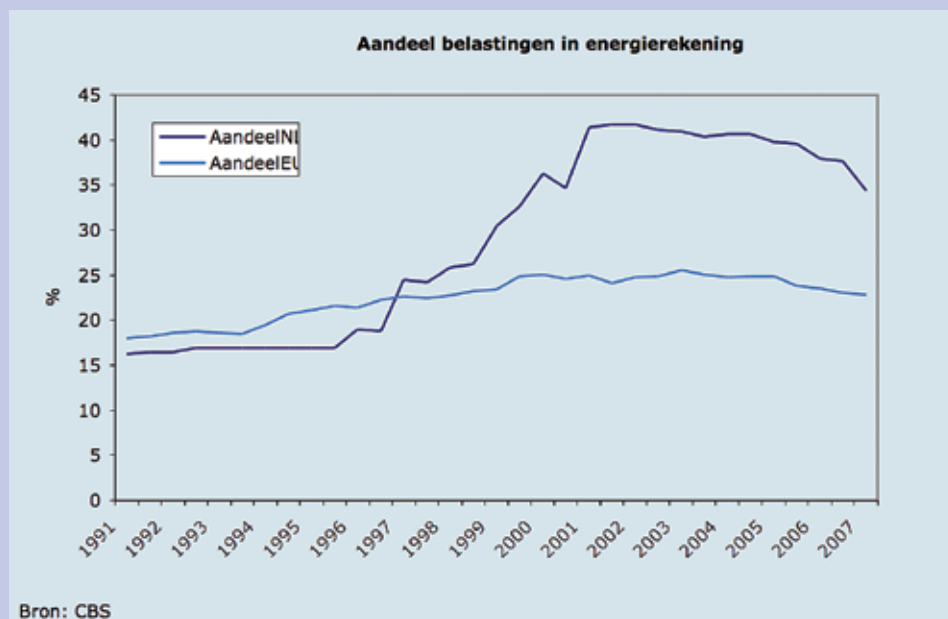
Bijdrage aan stijging energierekening

Ophbouw energierekening

Aandeel belastingen in energierekening

De rest van de rekening bestaat uit de transportkosten die door de overheid worden gereguleerd.

Energie in EU

De elektriciteitsprijs voor consumenten in Nederland behoort tot de hoogste in Europa. In juli 2007 lagen de prijzen alleen in Denemarken en Italië hoger. Ook de prijs van aardgas in Nederland is, ondanks de grote eigen aardgasvoorraden, een van de hoogste in Europa. Binnen de Europese Unie betaalden alleen de Denen, Zweden, Italianen en Duitsers meer voor hun aardgas.

De hoge positie op de Europese ranglijsten heeft Nederland te danken aan de sterk gestegen ener-

giebelasting. Vanaf 1991, met de invoering van de Milieu Aktie Plantoelag (MAP) en vervolgens de regulerende energiebelasting (REB) in 1996, is het belastingaandeel in Nederland gestegen van 16 procent naar meer dan 40 procent in de eerste jaren van deze eeuw (zie 2). Doordat de energieprijzen daarna sterker stegen dan de belastingen, nam het relatieve belastingaandeel af. De afschaffing van de Milieukwaliteit Elektriciteitsproductie (MEP) zorgde begin 2007 voor een daling van het Nederlandse belastingaandeel met enkele procentpunten. Andere landen van de EU voerden gemiddeld genomen een veel gematigder energiebelastingbeleid.

1. De energiekosten zijn berekend op basis van het gemiddelde gas- en elektriciteitsverbruik van een huishouden in 2006 (Bron: EnergieNed). Het gemiddelde elektriciteitsverbruik in dit jaar was 3618 kWh en het gemiddelde aardgasverbruik 1576 m³. In de praktijk betaalt een Nederlands huishouden een termijnbedrag per maand. Eventuele prijsmutaties komen bij de jaarrekening tot uiting.
2. Voor de vergelijking binnen de EU is uitgegaan van het gemiddelde huishoudelijke energieverbruik in Nederland (zie voetnoot 1).